

ЕЗИКОВА КУЛТУРА / LANGUAGE CULTURE

ОСОБЕНОСТИ ПРИ ПИСАНЕ НА СЪСТАВНИ СОБСТВЕНИ ИМЕНА, ВКЛЮЧВАЩИ ЧИСЛИТЕЛНО РЕДНО ИМЕ

Илияна Кунева

ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК „ПРОФ. ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН“ ПРИ БАН
iliana.kuneva@gmail.com

Резюме: В материала се коментират особеностите на съставните собствени имена, включващи числително редно име, които са причина за трудности и колебания при правилното им писане. Тези особености се отнасят до употребата на главни и малки букви, както и до различните начини за обозначаване на числителното редно с цифри.

THE SPELLING OF COMPOUND PROPER NAMES WITH AN ORDINAL NUMERAL COMPONENT

ILIYANA KUNEVA

INSTITUTE FOR BULGARIAN LANGUAGE, BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
iliana.kuneva@gmail.com

Abstract: The paper addresses the peculiarities of compound proper names with an ordinal numeral component with respect to the difficulties in their spelling. These peculiarities include the use of uppercase and lowercase letters, as well as the different ways of designating the ordinal number.

Keywords: compound proper names, ordinal numerals, uppercase and lowercase letters

Съставни собствени имена са например *Българска академия на науките* и *Съединени американски щати*. Те се пишат с главна буква при първата дума и така се означава, че наименованието е собствено име. Останалите думи се пишат с малка буква, ако не представляват друго собствено име. При някои съставни собствени имена първата дума е числително редно, например *Четвърти артилерийски полк*, *Втора световна война*. Те се подчиняват на същото правило и се пишат с главна буква само при първата дума. Когато обаче числителното име се изписва с цифри, често първата дума след него погрешно се пише с главна буква: *IX френска езикова*

гимназия „Алфонс дьо Ламартин“ (неправилно: *IX Френска езикова гимназия* „Алфонс дьо Ламартин“). Макар че е написано с цифри, числителното остава първа част на съставното собствено име, срв. изписването му с дума: *Девета френска езикова гимназия*.

От някои съставни собствени имена като *Международен музикален фестивал „Варненско лято“* могат да се образуват нови собствени имена с числително редно за обозначаване на поредност: *XVIII международен музикален фестивал „Варненско лято“*. При тези случаи числителното редно става първа съставка на собственото име и следващата дума се пише с малка буква. Възможно е собственото име, което включва числително редно като първа съставка, да бъде съкратено, например: *Първа английска гимназия*, но: *Той е учител в Английската гимназия*. При съкратеното название първата дума отново се пише с главна буква, за да се отбележи връзката със собственото име, макар че в пълното наименование тази дума не се явява първа съставка и съответно се пише с малка буква.

Могат да се допуснат грешки при писането на главни и малки букви, ако след числителното редно следва съкратено изписване на част от името – абревиатура, когато тя трябва да се разгърне. Правилни са следните варианти: *73. СУ „Владислав Граматик“* и *73. средно училище „Владислав Граматик“*.

При писане на съставни собствени имена, включващи числително редно, има още една особеност – как се отбелязва числителното редно, когато то не е написано с дума, а с цифри. Възможни са няколко варианта, като единият от тях е чрез използването на арабски цифри. Тъй като с арабските цифри се означават и числителните бройни, необходимо е да има белег за разграничаване при обозначаване на числителното редно. Има два начина за това – употреба на точка след последната арабска цифра или добавяне след късо тире на тези букви от числителното редно, които липсват в числителното бройно: *35. средно езиково училище „Добри Войников“* и *35-о средно езиково училище „Добри Войников“*. Римските цифри служат само за означаване на числителни редни, затова след тях не се пише никакъв знак: *XXIV народно събрание*.

✉ *Гл. ас. д-р Илияна Кунева*

Секция за съвременен български език

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ при БАН

бул. „Шипченски проход“ 52, бл. 17, 1113 София, България

✉ *Assist. Prof. Iliyana Kuneva, PhD*

Department of Modern Bulgarian Language

Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Sciences

52 Shipchenski prohod, Bl. 17, Sofia 1113, Bulgaria

Публикувано: 30 септември 2019

Published: 30 September 2019